

Ärende: VN/30163/2023

Begäran om utlåtande om utkast till kulturpolitisk redogörelse av statsrådet

Vision

Understöder ni den kulturpolitiska redogörelsens vision?

Ja / Nej. Om inte, beskriv eventuella behov av ändringar.

Ja

Eventuella behov av ändringar.

-

Mål

Understöder du de fyra målen i den kulturpolitiska redogörelsen?

Ja, målen stämmer överens med min egen åsikt

Om du svarade nej, beskriv kort eventuella ändringsbehov.

-

Åtgärdsförslag

Nedan räknas det upp nio åtgärdspaket. Vilka av åtgärdsförslagen i rapporten anser du vara de viktigaste och mest brådskande att genomföra? Välj först det åtgärdspaket du vill och skriv sedan de åtgärdsförslag som du väljer i fältet nedan. Välj högst fem (5).

Kulturens grund framtidssäkrad [Planen för kulturföstran görs obligatorisk i kommunen för att garantera jämlik tillgång till kultur. Genom Plan för kulturföstran nås kommunens samtliga barn. Kultur som hälsofrämjare och upprätthållare av existentiell hälsa kan lyftas tydligare. Konst- och färdighetsämnenas ställning i skolorna stärks. En god baskunskap i konst- och färdighetsämnen skapar bättre förutsättningar för ade ungas välbefinnande och stöder framtidskompetensen. Det framtida arbetslivet kommer att värdesätta kreativt tänkande och ett brett urval av välbefinnandefärdigheter utöver substanskunnande. Då allt fler processer kan effektiveras genom robotik och artificiell intelligens blir det allt viktigare med humaniora och kreativ kompetens. Genom att stärka ämnenas ställning ökar lärartjänsternas attraktionskraft och andelen behöriga lärare i

dessa ämnen stiger. Strukturerna och fördelningen av statsandelarna för grundläggande konstundervisning utarbetas så att det garanterar tillgången till grundläggande konstundervisning i hela landet, tar i beaktande undervisning som ordnas på både svenska och finska samt prioriterar underrepresenterade grupper. Tillgången till grundläggande konstundervisning för vardera språkgruppen följs upp regelbundet inom ramen för basserviceutvärderingen.]

Er egen roll när redogörelsens åtgärder ska genomföras

Hur ser du på din egen roll eller den aktör som du representerar när det gäller genomförandet av åtgärderna i redogörelsen?

Enligt regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om en reform av statens regionförvaltning kommer tillstånds- och tillsynsmyndigheten inte att handha kommunernas kulturverksamhet. Ansvarsområdet för småbarnspedagogik, utbildning och kultur inbegriper tillstånds-, tillsyns-, styrnings-, och finansieringsuppgifter och uppgifter som den myndighet där ändring söks inom småbarnspedagogik, undervisning, utbildning, bibliotek, idrott, ungdomar och gravsättning. (3 § 1 mom)

Livskraftscentralerna kommer enligt lagförslaget om livskraftscentralerna samt utvecklings- och förvaltningscentret att sköta följande bland annat uppgiftsgrupper: främjande av sysselsättningen på regional nivå, arbetskraftens kunnande samt kultur. (2 § 1 mom)

Lagstiftningen är vag på denna punkt, då verken har överlappande uppgifter.

Endast genom en kommunklagen kan lagen om kommunernas kulturverksamhet granskas. Tillgången följs upp genom forskningsdata, utredningar och utvärderingar som kulturpolitiska forskningscentret Cupore bistår med, bland annat regionförvaltningsverkets basserviceutvärdering som görs på uppdrag av Cupore.

Det är av största vikt att utreda och analysera data över tillgången till det svenskspråkiga kulturfältet separat för att kunna beakta landets tvåspråkighet i utbudet av kulturtjänster. De svenskspråkiga kulturtjänsterna och grundläggande konstundervisning borde tryggas genom en tydligare intressebevakning. Tillgången till grundläggande konstundervisning för vardera språkgruppen bör följas upp regelbundet inom ramen för basserviceutvärderingen.

Sammanfattning av dina åsikter

Här kan du skriva eventuella övriga kommentarer om den kulturpolitiska redogörelsen.

På sid 11 i den kulturpolitiska redogörelsen står att målen uppnås genom att vi ”sörjer för det finska kulturarvets livskraft”. Regionförvaltningsverkets svenska enhet för bildningsväsendet föreslår att

det byts till "det finländska kulturarvet" eftersom detta uttryck inbegriper samtliga finländska kulturer.

Existentiell hälsa är de sammantagna processerna av grundläggande tankar, handlingar och känslor när människan förhåller sig till livets olika situationer i relation till sig själv, sitt sammanhang och sina personliga uppfattningar." (Kostenius, C. & Melder, C. 2015). Detta begrepp kunde med fördel användas i större utsträckning.

Det kulturpolitiska programmet fokuserar på de mätbara resultaten inom kulturbranschen. Det är viktigt att minnas att kulturutövning i sig är ett mål. Det är också viktigt att utövandet och tillvaratagande och upprätthållande av traditioner stöds.

I den utbildningspolitiska redogörelsen ställer regeringen som mål att Finland år 2040 ska ha en bildningsgrund som bygger på högklassig och verkningsfull fostran, utbildning, forskning och kultur. Den kulturpolitiska redogörelsen bör resonera med den utbildningspolitiska redogörelsen. Utbildningsvägarna inom kulturbranscherna bör vara tydliga och kontinuerliga. Man bör även trygga tillgången till utbildning på svenska och samiska.

Kultur är ett verktyg för att forma ett medvetet, engagerat och inkluderande samhälle, vilket är nödvändigt för en sund och stabil demokrati. Kulturen främjar yttrandefriheten och ett kritiskt tänkande. Kultur förenar människor genom gemensamma upplevelser och symboler, vilket skapar en känsla av tillhörighet och solidaritet och är en viktig del i integrationsarbetet. Kulturen fungerar generationsöverskridande vilket är en fördel då tillväxtpyramiden ställts på ända.

West-Ståhl Marianne
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Eriksson Malin

